

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 9 lutego 2010 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach, sygn. akt I C 397/09, w sprawie z powództw P. S. i K. S. przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę :

1. zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powodów:

a) P. S.:

- kwotę 25.000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,
- kwotę 1.254,02 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania pokrywającego koszty leczenia i opieki,
- kwotę 927,71 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania z tytułu utraconych zarobków,
- kwotę 560 złotych tytułem skapitalizowanych rat rentowych za okres od dnia 1 sierpnia 2009 roku do dnia 30 września 2009 roku z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty,
- rentę miesięczną na zwiększone potrzeby w wysokości po 280 złotych miesięcznie począwszy od dnia 1 października 2009 roku płatną z góry do dnia 10-ego każdego kolejnego miesiąca począwszy od miesiąca października 2009 roku z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

b) K. S.:

- kwotę 33.750 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,
- kwotę 327 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania pokrywającego koszty leczenia i opieki,
- kwotę 460 złotych tytułem skapitalizowanych rat renty za okres od dnia 1 sierpnia 2009 roku do dnia 30 września 2009 roku z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 roku do dnia zapłaty,
- rentę miesięczną na zwiększone potrzeby w wysokości po 230 złotych miesięcznie począwszy od dnia 1 października 2009 roku płatną z góry do dnia 10-ego każdego kolejnego miesiąca począwszy od miesiąca października 2009 roku z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

2. ustalili odpowiedzialność pozwanego za skutki zdarzenia objętego podstawą faktyczną powództwa, które mogą ujawnić się w przyszłości,

3. umorzył postępowanie w pozostałej części,

4. zasądził od pozwanego na rzecz powodów P. S. i K. S. – na rzecz każdego z nich – kwoty po 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

5. nakazał pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pabianicach kwotę 4.046 złotych tytułem obciążających go kosztów sądowych, których powodowie nie mieli obowiązku uiścić.

Na skutek wniesienia od powyższego wyroku zaocznego przez pozwane Towarzystwo (...) sprzeciwu, Sąd Rejonowy w Pabianicach zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 roku (sygn. akt I C 397/09):

1. utrzymał w mocy wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 9 lutego 2010 r. w zakresie punktów 2 i 3,
2. uchylił wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 9 lutego 2010 r. w zakresie punktów: 1 a), 1 b), 4, 5,
3. zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz P. S.: a) kwotę 5000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2009 r. do dnia zapłaty, b) kwotę 927,71 złotych tytułem odszkodowania za utracony zarobek wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2009 r. do dnia zapłaty, c) kwotę 755,17 złotych tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2009 r. do dnia zapłaty, d) kwotę 500 złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 1 sierpnia 2009 r. do 30 września 2009 r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2009 r. do dnia zapłaty, e) kwotę 1900 złotych tytułem odszkodowania za uszkodzony samochód wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 maja 2010 r. do dnia zapłaty, f) odsetki ustawowe od kwoty 6232,50 złote za okres od 4 października 2009 r. do dnia 8 grudnia 2009 r.,
4. zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz P. S. rentę miesięczną na zwiększone potrzeby po 250 złotych miesięcznie począwszy od 1 października 2009 r. płatną z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności,
5. zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz K. S.: a) kwotę 8750 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2009 r. do dnia zapłaty, b) kwotę 140 złotych tytułem skapitalizowanej renty za okres od 1 sierpnia 2009 r. do 30 września 2009 r. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2009 r. do dnia zapłaty, c) odsetki ustawowe od kwoty 7284,06 złotych za okres od 4 października 2009 r. do dnia 8 grudnia 2009 r.,
6. zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz K. S. rentę miesięczną na zwiększone potrzeby po 70 złotych miesięcznie począwszy od 1 października 2009 r. płatną z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności,
7. oddalił powództwa w pozostałym zakresie,
8. ustalił, iż strony ponoszą po połowie koszty sądowe należne Skarbowi Państwa i zniósł wzajemnie między stronami koszty związane z wynagrodzeniem pełnomocników,
9. opłatę od pozwu P. S. określił na kwotę 1964 złote, opłatę od pozwu K. S. określił na kwotę 2207 złotych, zaś nieuiszczone wydatki Skarbu Państwa określił na kwotę 1015,48 złotych,
10. zasądził od (...) S.A. w Ł. na rzecz P. S. kwotę 601,42 złotych i na rzecz K. S. kwotę 601,42 złotych tytułem części kosztów procesu,
11. nakazał ściąganie od (...) S.A. w Ł. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Pabianicach kwoty 2593,24 złote tytułem kosztów sądowych,
12. nakazał ściąganie na od P. S. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Pabianicach z zasądzonych w punkcie 3 roszczenia kwoty 1235,87 złotych tytułem kosztów sądowych,
13. nakazał ściąganie od K. S. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Pabianicach z zasądzonych w punkcie 5 roszczenia kwoty 1357,37 złotych tytułem kosztów sądowych.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła powódka K. S., skarżąc je w części oddalającej powództwo w stosunku do niej: 1. ponad kwotę 8.750,00 złotych z tytułu zadośćuczynienia w zakresie do kwoty 18.750,00 złotych (pkt 5a i 7 wyroku) oraz 2. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i kosztach sądowych (pkt 10 i 13 wyroku).

Powódka zarzuciła rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego, to jest przepisu art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że kwota 8.750 złotych (łącznie 15.000 złotych) stanowi odpowiednie zadośćuczynienie, podczas gdy ww. kwota, biorąc pod uwagę następstwa wypadku, jest kwotą rażąco niską, zaś adekwatne i odczuwalne zadośćuczynienie stanowi kwota 18.750 złotych (łącznie 25.000 złotych). W następstwie tak sformułowanego zarzutu apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku: (a) w pkt 5 poprzez zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 18.750 złotych z tytułu zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 października 2009 roku do dnia zapłaty, (b) w pkt 10 i 13 poprzez skorygowanie rozstrzygnięcia w zakresie kwoty kosztów procesu i kosztów sądowych. Skarżąca wniosła także o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Na rozprawie odwoławczej w dniu 27 czerwca 2014 roku pełnomocnik powódki oświadczył, iż popiera wniesioną apelację oraz wniósł o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego /e- protokół rozprawy z dnia 27 czerwca 2014 roku: 00:05:09 – stanowisko pełnomocnika powódk/.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Kwestionując rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji apelująca zgłosiła zarzut naruszenia art. 445 § 1 k.c. Przewidziane tym przepisem świadczenie ma na celu rekompensatę bólu i cierpienia wynikającego z doznanego przez poszkodowanego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Odnosząc się do kwestii wysokości świadczenia należnego K. S. tytułem zadośćuczynienia zauważyć trzeba, iż zadośćuczynienie, w przeciwieństwie do odszkodowania, dotyczy szkody niemajątkowej, a więc nieprzeliczalnej na określoną kwotę pieniężną. Ustawodawca nie wprowadził przy tym żadnych kryteriów, jakimi powinien kierować się sąd przy ustalaniu wysokości należnego poszkodowanemu zadośćuczynienia, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, iż ma być ono odpowiednie. Już z powyższego wynika zatem, iż pojęcie „sumy odpowiedniej” jest pojęciem o charakterze niedookreślonym. W orzecznictwie, a także w doktrynie wskazuje się kryteria, którymi należy kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Winno ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że „wartość odpowiednia” to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Na wysokość zadośćuczynienia składają się nadto cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne, jak i psychiczne, których rodzaj, czas trwania i natężenie należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenie, jaka konkretna kwota jest „odpowiednia”, z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne. Zawsze musi ono opierać się tak na całokształcie okoliczności sprawy, jak i na czytelnych kryteriach ocennych, rzetelnie wskazanych w treści uzasadnienia (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 maja 2008 roku, sygn. akt II AKa 83/08, KZS 2008/12/68).

W kontekście powyższych uwag stwierdzić należy, że zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny w postępowaniu odwoławczym tylko wtedy, gdy orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania wysokości tego świadczenia. Praktycznie rzecz biorąc ma to miejsce tylko przy ustaleniu kwoty symbolicznej bądź też nadmiernie wysokiej (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2008 roku, sygn. akt V KK 45/08, LEX nr 438427). Korekta w postępowaniu odwoławczym przyznanej przez sąd pierwszej instancji tytułem zadośćuczynienia sumy pieniężnej możliwa jest zatem jedynie wtedy, gdy suma ta rażąco odbiega od tej, która byłaby adekwatna do rozmiarów doznanej krzywdy (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 maja 2008 roku, sygn. akt I ACa 199/08, LEX nr 470056).

Jak z powyższego wynika, zmiana wysokości zadośćuczynienia przez Sąd drugiej instancji może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy zasądzona kwota odbiega w sposób wyraźny, wręcz rażąco od kwoty adekwatnej do rozmiarów doznanej krzywdy.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób stwierdzić, że ustalone przez Sąd Rejonowy zadośćuczynienie należne powódce od pozwanego Zakładu (...) w kwocie 15.000,00 złotych, z której to kwoty 6.250,00 złotych zostało już powódce wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego, jest nieadekwatne, i to w sposób rażąco, do rozmiarów doznanej przez apelującą na skutek wypadku komunikacyjnego krzywdy. Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd Rejonowy nie naruszył żadnej z reguł ustalania wysokości zadośćuczynienia. W motywach rozstrzygnięcia szczegółowo odniósł się do przesłanek, którymi kierował się przy ustaleniu łącznej kwoty zadośćuczynienia, wskazując dokładnie okoliczności, które zadecydowały o tym, iż za odpowiednie zadośćuczynienie uznał kwotę 15.000,00 złotych. Sąd Rejonowy wskazał, iż powódka doznała łącznie 12% uszczerbku na zdrowiu, ma kłopoty ze snem, natomiast rozpoznana nerwica pourazowa uniemożliwia jej jazdę samochodem. Nadto Sąd I instancji zważył, iż powódka nie wymagała opieki osób trzecich ani rehabilitacji, zaś rozmiar cierpień fizycznych powódki w okresie 2 miesięcy od wypadku był umiarkowany, obecnie lekki. Zatem zasądzona kwota spełnia kryterium rekompensaty pieniężnej za doznaną przez powódkę krzywdę, jest ona bowiem adekwatna do rozmiaru krzywdy skarżącej, stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, czasu trwania cierpień apelującej oraz następstw zdrowotnych doznanego urazu i prognozy na przyszłość. Jednocześnie podkreślić należy, iż nie jest to kwota rażąco niska. Określona przez Sąd I instancji wysokość zadośćuczynienia, w ocenie Sądu Okręgowego, uwzględnia także kompensacyjny charakter zadośćuczynienia oraz aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację, jako bezzasadną.